

שיקורסקי, ולדיסלב אאוגניוש (1881-1943)

גנרל ומדינאי פולני. ש' סיים לימודי הנדסה בטכניון בלבוב. לפני 1914 היה פעיל למען עצמאות פולין. אחרי פרוץ מלחמת העולם הראשונה היה אחד ממייסדי הלגיונים הפולניים, ובמלחמת פולין ברית המועצות (1919-1920) היה, בין השאר, מפקד הארמיות השלישית והחמישית.

בשנים 1921-1922 היה ש' ראש המטה הכללי, ב-1922-1923 ראש ממשלה ושר לענייני צבא, וב-1925-1928 מפקד האיזור הצבאי בלבוב. ב-1928 הועבר ש' לרשות השר לענייני צבא ולא מלא כל תפקיד. ש' היה ממתנגדי משטרם של המרשל פילסודסקי ויורשיו, וב-1936 היה ממייסדי 'חזית מורגס' (Front Morges) – גוף פוליטי אופוזיציוני שכלל כוחות ליברליים-דמוקרטיים. ש' חיבר כמה ספרים ומאות מאמרים לעיתונות.

מסוף ספטמבר 1939 שהה ש' בצרפת, עמד בראש ממשלת פולין בגולה, שתחילה ישבה באנז'ה (Angers) שבצרפת, ואחרי כניעת צרפת ביוני 1940 – בלונדון. בנובמבר 1939 נתמנה ש' גם למפקד עליון של הכוחות הפולניים. בהיותו ראש ממשלה ביקר שלוש פעמים בארצות הברית. ב-30 ביולי 1941 חתם ש' על הסכם עם ברית המועצות, ובתחילת דצמבר 1941 ביקר במוסקווה, ושם חתם עם סטלין על הצהרה מדינית פולנית-סובייטית. ואולם, באפריל 1943 ניתקו הסובייטים את יחסיהם עם ממשלת פולין בגולה, שדרשה שהצלב האדום הבין לאומי יחקור את פרשת רצח הקצינים הפולנים ביער קטין.

בהיותו ראש ממשלה וראש המטה הכללי בשנים 1940-1943 עסק ש' בהגדרת מטרות המלחמה של פולין, בתכניות להקמת כוחות פולנים חמושים ובתפקודם בגולה, ובארגון תנועת ההתנגדות בפולין הכבושה. בהצהרות הממשלה מיום 18 בדצמבר 1939 ומיום 24 בפברואר 1942 פרש ש' את הקווים המנחים של תכניותיו. בהצהרות הללו דיבר ש' על שינויים שיש להנהיג בפולין אחרי המלחמה, כדוגמת הדמוקרטיזציה הפרלמנטרית במערב. יחסו של שיקורסקי ליהודים ולבעיה היהודית לא היה חד משמעי ועקבי, אך בסדרת הצהרות גינה ש' את פשע השמדת עם ביחס ליהודים, ודרש, בלי הצלחה, מהעמים דוברי האנגלית פעולות תגמול נמרצות נגד הגרמנים, כאמצעי לבלימת ההשמדה. ב-4 ביולי 1943, בדרכו מביקור ביחידות הצבא הפולני במזרח התיכון, נספה ש' בתאונת מטוס בגיברלטר. סביב פרשת מותו הטרגי נרקמה ספרות עשירה ונעשו ניסיונות לייחס את מותו לגורמים פוליטיים בריטיים שהיו מעוניינים בסילוקו.